

СТАНОВИЩЕ
за осъществяване на контрол
по чл. 235 от ЗОП**ВЪЗЛОЖИТЕЛ**

Наименование	Агенция „Пътна инфраструктура“
Партиден номер в РОП	00044
Вид	☒ публичен ☐ секторен

ДОГОВОР

Обект	☐ строителство ☐ доставки ☒ услуги
Предмет	„Определяне на изпълнител на консултантска услуга във връзка с изпълнението на: Допълнително проектиране и строителството на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“
Стойност на договора	1 930 500 лв. без ДДС
Прогнозна стойност на изменението	630 515, 82 лв. без ДДС
Изпълнител	„МБ Консулт“ ДЗЗД

СТАНОВИЩЕ

Прилагано правно основание	чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП
Изисквания на ЗОП: 1. Да е възникнала необходимост от извършване на допълнителни доставки, услуги или строителство, които не са включени в първоначалната обществена поръчка; 2. Нуждата от изпълнението да е породена от непредвидени обстоятелства по смисъла на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП (възникнали след сключването на договора, които не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата	

грижа, не са резултат от действие или бездействие на страните, но правят невъзможно изпълнението при договорените условия);

3. Смяната на изпълнителя:

- да е невъзможна поради икономически или технически причини, включително изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или съоръжения, възложени с първоначалната поръчка, и

- би предизвикала значителни затруднения, свързани с поддръжката, експлоатацията и обслужването или дублиране на разходи на възложителя;

4. Увеличението на цената по чл. 116, ал. 1, т. 2 ЗОП не може да надхвърля с повече от 50 на сто стойността на основния договор.

Представени от възложителя мотиви и доказателства:

На 16.05.2023 г. в Агенцията по обществени поръчки (АОП) са представени мотиви за изменение на договор за обществена поръчка на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Към тях са приложени доказателства относно прилагане на посоченото правно основание за изменение на Договор № РД-36-16/10.10.2019 г., с предмет: „Определяне на изпълнител на консултантска услуга във връзка с изпълнението на: Допълнително проектиране и строителството на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“. Договорът е сключен с „МБ Консулт“ ДЗЗД, след проведена „открита“ процедура по ЗОП на стойност 1 930 500 лв. без ДДС.

Видно от представените документи, прогнозната стойност на изменението, в размер на 630 515, 82 лв. без ДДС, е по-висока от 20 на сто от стойността на сключения договор, с оглед на което АОП осъществява контрол на основание чл. 235 от ЗОП.

В мотивите за прилагане на чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП възложителят посочва, че е налице необходимост от увеличаване обема на консултантските услуги възложени с Договор № РД-36-16/10.10.2019 г. Като причина за това изтъква допълнително възникнали строително-монтажни работи (СМР), свързани с изпълнението на три пътни възли на две нива, за реализацията на които е сключено Допълнително споразумение № 2/29.12.2019 г. към Договор за проектиране и строителство № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“.

Възложителят поддържа тезата, че настъпилите непредвидени обстоятелства, послужили като основание за сключване на анекса за извършване на допълнително проектиране и строителство на пътните възли, са относими и приложими и към изменението на договора за консултантски услуги върху същия обект. Изяснява, че с писмо с вх. № 53-00-5493/09.05.2023 г. консултантът отправя своите претенции относно увеличаване цената на договора и срокът му на изпълнение, като подчертава, че в обхвата на договора за строителен надзор не попада изграждането на трите нови пътни възли на две нива. В тази връзка, възложителят отбелязва, че поради забавяне в одобрението на новия ПУП-ПП за обекта, тази допълнителна консултантска услуга до момента не е възложена. Пояснява, че това е необходимо с оглед разпоредбата на чл. 166 от Закона за устройство на

територията (ЗУТ). Твърди, че в конкретния случай са налице всички предпоставки по чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП, тъй като поради непредвидени обстоятелства е възникнала необходимост от извършване на допълнителни услуги, които не са включени в първоначалната обществена поръчка.

В подкрепа на изложените мотиви са представени копия на следните документи:

1. Договорно споразумение № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“, със страни Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) и ДЗЗД „МБ Лот 2 - 2019“. В чл. 7 на документа е записано, че цената на дейностите е 222 479 922,40 лв. без ДДС, разпределени както следва: а) проектански работи - 2 500 000 лв. без ДДС; б) строителство - 209 504 688 лв. без ДДС; в) допълнителни разходи - 10 475 234,40 лв. без ДДС. В текста на подклауза 8.2 е записано, че времето за завършване на обекта е 1 096 календарни дни, разпределено на 180 календарни дни за проектантските работи и 916 календарни дни за СМР, считано от датата на започване изпълнението на строителството за целия обект или част от него;

1.2. Становище № КА-8/23.12.2020 г. на АОП за осъществен контрол по чл. 235 от ЗОП на изменение на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП на договор с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“;

1.3. Допълнително споразумение № 2, изх. № 53-00-12475/29.12.2020 г. към Договорно споразумение № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“, със страни АПИ и ДЗЗД „МБ Лот 2 - 2019“. В т. II.3. от Установителната част, са описани непредвидените обстоятелства, обуславящи прилагането на чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП и изменението на договора по време на изпълнението му, както следва: в т. II.3.1. - необходимост от промяна на инвестиционното решение и допълнително проектиране в частта на кръговите кръстовища при км 161+760, км 163+020 и км 166+150 в пътни възли на две нива. Посочено е, че след подписването на Договорно споразумение № РД-32-5/03.09.2019 г. Община Мездра се противопоставя на изпълнението на обекта с така предвидените в него кръгови кръстовища, които преди това (през 2009 г.) са били съгласувани от общината. Със свое писмо от 22.06.2022 г. издава препоръка за замяната им в пътни възли на две нива. Липсата на одобрение от Община Мездра, в качеството ѝ на заинтересована териториална администрация, прави невъзможно издаването на Разрешение за строеж на обекта, поради което е решено, че е налице основание за промяна в инвестиционното решение в частта на кръговите кръстовища. Според информацията в т. III с допълнителното споразумение цената се изменя на 333 680 187,10 лв. без ДДС и включва - проектански работи - 3 162 260,40 лв. без ДДС, СМР - 320 42 692,30 лв. без ДДС и допълнителни разходи - 10 475 234,40 лв. без ДДС. Срокът за изпълнение на договора се изменя на 1 568 дни, от които 318 дни за проектански работи и 1 250 дни за СМР;

1.4. Допълнително споразумение № 4, изх. № 53-00-3454/21.03.2023 г. към Договорно споразумение № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет „Определяне на

изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“, сключено между АПИ и ДЗЗД „МБ Лот 2 - 2019“. От информацията в раздел II на документа е видно, че на основание чл. 116, ал. 1, т. 1 и т. 3 ЗОП страните одобряват Актуализиран линеен календарен график за изпълнение на СМР и променят срокът за изпълнение от 1658 дни на 2023 дни;

2. Договор № РД-36-16/10.10.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител на консултантска услуга във връзка с изпълнението на: Допълнително проектиране и строителството на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“, със страни АПИ и „МБ Консулт“ ДЗЗД. Според чл. 4, ал. 2 на договора изпълнението е разделено на 4 етапа: I подготвителен, преди строителството, със срок 221 календарни дни; II изпълнение на строителството до успешното издаване на Сертификат за приемане на работите (970 календарни дни); III – дейности в срока за съобщаване на дефекти (365 календарни дни) и IV заключителен етап, включващ изготвянето на окончателните документи по Договора за проектиране и строителство, както и Окончателния доклад по Договора за консултантската услуга (84 дни). Съгласно чл. 4, ал. 3, сроковете по договора спират да текат: между отделните етапи на проектиране; за утвърждаване на Техническия проект; и за издаване на Разрешение за строеж и при спиране на строителството. Видно от чл. 7, стойността на възлаганите услуги е 1 930 500 лв. без ДДС;

2.1. Допълнително споразумение № 1, изх. № 53-00-6436/30.06.2021 г. към Договор № РД-36-16/10.10.2019 г. между АПИ и „МБ Консулт“ ДЗЗД, на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 ЗОП. Документът касае възлагане на допълнителни консултантски услуги, свързани с осъществяване на основния ремонт (рехабилитация) на обект: „Път III-161 Ребърково - Люти дол - Ботевград от км 0+000 до км 33-040“, представляващ обходен път, необходим за изпълнението на основното строителство Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“. Съгласно § 2, срокът за изпълнение на услугите се изменя на 1974 дни (от 970 дни), считано от датата на издаване на уведомление за осигуряване на финансиране от страна на възложителя. В § 4 е предоговорена обща цена, в размер на 2 265 234.18 лв. без ДДС (от 1 930 500 лв. без ДДС), с което стойността на договора се увеличава с 334 734,18 лв. без ДДС;

3. Задание за изработване на проект за изменение Подробен устройствен план – Парцеларен план (ПУП-ПП), утвърден от член на Управителния съвет (УС) на АПИ през месец ноември 2020 г., за обект: „Модернизация на участък от път I-1 (Е-79) „Мездра-Ботевград“ от км 161+367 до км 194+164.89, в землищата на гр. Мездра, с. Дерманци, с. Крета, с. Ребърково, с. Типченица, с. Лютидол, община Мездра, област Враца, с. Рашково, с. Новачене, с. Скравена и гр. Ботевград, община Ботевград, Софийска област. Видно от положен печат на МРРБ, заданието е одобрено със Заповед № РД-02-15-45/05.05.2021 г.;

4. Чертежи, изготвени през 2021 г. от „МБ Консулт“ ДЗЗД за обект: „Модернизация на участък от „Път I-1 (Е-79) „Мездра-Ботевград“ от км 161+367 до км 194+164,89 и от км 161+367 до км 171+600 - обхват на разработката към задание за изменение на ПУП-ПП за същия обект;

5. Заповед № РД-02-15-45/05.05.2021 г. на зам.-министъра на регионалното

развитие и благоустройството, с която се разрешава на АПИ да изработи проект за изменение на ПУП-ПП, за обект: „Модернизация на участък от път I-1 (Е-79) „Мездра-Ботевград“ от км 161+367 до км 194+164.89, в землищата на гр. Мездра, с. Дерманци, с. Крета, с. Ребърково, с. Типченица, с. Лютидол, община Мездра, област Враца, с. Рашково, с. Новачене, с. Скравена и гр. Ботевград, община Ботевград, Софийска област“;

6. Писмо, изх. № ОВОС-77/27.04.2023 г. от Министерството на околната среда и водите, с което се уведомява АПИ, че не се изисква процедура по ЕО и ОС за проект на изменение на ПУП-ПП за обект: Модернизация на участък от път I-1 (Е-79) „Мездра-Ботевград“ от км 161+367 до км 194+164.89 в землищата на гр. Мездра, с. Дерманци, с. Крета, с. Ребърково, с. Типченица, с. Лютидол, община Мездра, област Враца, с. Рашково, с. Новачене, с. Скравена и гр. Ботевград, община Ботевград, Софийска област. С документа се потвърждава, че влязлото в сила Решение по ОВОС № 16-7/2011 г., издадено от министъра на околната среда и водите и писмо с изх. № ОВОС-77/20.02.2023 г. МОСВ, са достатъчни за одобряване на проект за изменение на ПУП-ПП;

7. Писмо-заявление, изх. № 04-16-1003/28.04.2023 г. от АПИ до Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с което се иска разглеждане и приемане от Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика (НЕСУТРП) на проект за изменение на ПУП-ПП за обект: „Модернизация на участък от път I-1 (Е79) „Мездра – Ботевград“ от км 161+367 до км 197+164.89“;

8. Писмо, изх. № МБ-290/09.05.2023 г. от „МБ Консулт“ ДЗЗД, до АПИ относно „Преглед на статус на Договор за консултантски услуги и искане за допълнително споразумение по Договор № РД-36-06/10.10.2019 г. за обект: „Път I-1 (Е-79) „Мездра-Ботевград“ от км 161+367 до км 174+800“ и Път III-161 „Ребърково - Люти дол – Ботевград“ от км 0+000 до км 33-040“. В документа се прави обосновка за финансово обезпечаване в размер на 630 515.82 лв. без ДДС за осъществяване на строителен надзор по време на строителството на промяната на предвидените кръгови кръстовища при км 161+760, км 163+020 и км 166+150 в ниво пътни възли на две нива.

Извършени проверки от АОП в електронни публични регистри (когато е приложимо):

- Справка в Регистъра на обществените поръчки (РОП) установи, че:

1. Договор № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“ е сключен след проведена „открита“ процедура на основание чл. 73, ал. 1 от ЗОП. Тя е стартирана с Решение № 147/10.10.2018 г. на Председателя на Управителния съвет (УС) на Агенция „Пътна инфраструктура“ и е публикувана в Регистъра под номер 00044-2018-0098. В РОП се съдържа информация за 4 изменения на договора, както следва:

- на 03.11.2020 г. в РОП е публикувано Обявление за изменение на сключения договор, от което става ясно, че с анекса ще бъде прецизирана схемата на приемане на работата по договора. Видно от поле VII.2.3) на документа, цената на договора в размер на 222 479 922, 40 лв. без ДДС остава непроменена;

- според Обявление за изменение от 27.01.2021 г., е възникнала необходимост от допълнително проектиране, което надгражда като сложност на изпълнение и последователност вече предвидени за изпълнение дейности, на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 ЗОП. Стойността на основния договор се покачва на 333 680 187,10 лв. без ДДС ;

- видно от Обявление за изменение от 05.12.2022 г., в процеса на изпълнение на договора, страните са констатирали необходимост от промени, поради наличие на обстоятелства, представляващи основание за прилагане на разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 3 ЗОП. Общата стойност на поръчката след измененията остава непроменена (333 680 187,10 лв. без ДДС);

- на 04.05.2023 г. е публикувано Обявление за изменение, на основание чл. 116, ал. 1, т. 1 и т. 3 ЗОП, с което е одобрен Актуализиран линеен график за изпълнение на СМР и сроковете за изпълнение се удължават, без промяна в цената на основния договор.

В Регистъра не се съдържа информация за изпълнението на договора.

2. Договор № РД-36-16/10.10.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител на консултантска услуга във връзка с изпълнението на: Допълнително проектиране и строителството на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“ е сключен след проведена „открита“ процедура на основание чл. 73, ал. 1 от ЗОП. Процедурата е стартирана с Решение №170/12.11.2018 г. на Председателя на УС на АПИ и е публикувана в Регистъра под номер 00044-2018-00109. От Обявлението за възложена поръчка е видно, че стойността на възложените услуги е 1 930 500 лв. без ДДС. На 19.08.2021 г. в РОП е публикувано Обявление за изменение, според което, договорът е анексиран на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП. Видно от поле VII.2.3) на същия документ общата цена на договора се изменя от 1 930 500 лв. без ДДС, на 2 265 234.18 лв. без ДДС, с което стойността му се увеличава с 334 734,18 лв. без ДДС. В Регистъра не се съдържа информация за изпълнението на договора.

Изводи:

Разглежданото изменение по чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП касае Договор № РД-36-16/10.10.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител на консултантска услуга във връзка с изпълнението на Допълнително проектиране и строителството на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра - Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“. Допълнителното възлагане се изразява в разширяване обхвата на консултантските услуги по време на строителството, свързана със замяна на първоначално предвидените кръгови кръстовища с изграждането на три нови пътни възли на две нива. Промяната е следствие от ново проектиране и строителство, обективирани в Допълнително споразумение № 2 към Договорно споразумение № РД-32-5/03.09.2019 г. с предмет: „Определяне на изпълнител за допълнително проектиране и строителство на обект: Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“.

От извършената справка в РОП се установява, че цитираният договор за проектиране и строителство е изменян четири пъти. С последното допълнително споразумение от 21.03.2023 г., сключено на основание чл. 116, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗОП, срокът за завършване на обекта е удължен на 2023

дни. В чл. 3 от изменяния договор № РД-36-16/10.10.2019 г. за консултантски услуги е посочено, че срокът му на действие е до окончателното уреждане на дължимите суми по договора за проектиране и строителство на обекта и до предаване и приемане на окончателния доклад на Инженера. Доколкото изграждането на обекта не е завършено, е необходимо осигуряване и на строителен надзор през периода на строителните дейности, по силата на чл. 166 от ЗУТ. От изложените факти и предвид липсата на информация в РОП за изпълнението на договора, може да се приеме, че реализацията му не е приключила.

Основанието по чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП е приложимо при необходимост от извършване на допълнителни дейности, предизвикани от непредвидени обстоятелства, по смисъла на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП. Съгласно легалната дефиниция, това са обстоятелства, които са възникнали след сключването на договора, не са могли да бъдат предвидени при полагане на дължимата грижа, не са резултат от действие или бездействие на страните, но правят невъзможно изпълнението при договорените условия. От мотивите и представените доказателства става ясно, че в процеса на изпълнение на договора за проектиране и строителство на обект „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“ са възникнали непредвидени по смисъла на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП обстоятелства, които са наложили изпълнението на допълнителни дейности, като вместо предвидените кръгови кръстовища се проектират и построят пътни възли на две нива. В резултат на промените, към договора е подписано Допълнително споразумение № 2 от 29.12.2020 г., с което освен промяната в обхвата на дейностите е увеличена цената и е удължен срокът на изпълнение. От приложеното писмо № МБ-290/09.05.2023 г., от консултанта - „МБ Консулт“ ДЗЗД до АПИ, се изяснява, че в предмета на договора за строителен надзор, вкл. в допълнителното споразумение към него от 30.06.2021 г. не попада изграждането на трите нови пътни възела на две нива. В разглежданите мотиви за изменение на договора за консултантска услуга, възложителят посочва, че обстоятелствата, налагащи исканата промяна се припокриват с тези обосновавали сключването на Допълнително споразумение № 2 от 29.12.2020 г. към договора за проектиране и строителство. Като причина за това изтъква, че строителният надзор по същество е акцесорен договор и следва този за проектиране и строителство. Представените доказателства потвърждават, че надзорната функция върху новите дейности по проектиране и СМР не е предвидена в договора за извършване на консултантски услуги. От разпоредбата на чл. 168, ал. 1 и 6 от ЗУТ се изяснява, че строителният надзор, включва стриктен контрол на строителния процес и изготвяне на пълна строителна документация – от откриване на строителната площадка до въвеждане на строежа в експлоатация. Доколкото той е нормативно установен и задължителен по време на строителния процес (вж. чл. 168, ал. 2 от ЗУТ), се приема, че допълнително възникналите дейности следва да бъдат включени в обхвата на изменяния договор. В допълнение, от представените доказателства се установява, че при възлагане на изпълнението на консултантската услуга през 2019 г., възложителят не е можел да предвиди нуждата от осъществяването ѝ върху новите строителни работи, възникнали, в резултат на непредвидени обстоятелства. Изложеното е основание за извод, че е налице хипотезата на § 2, т. 27 от ДР на ЗОП, което налага изменение на

договора за консултантски услуги от 10.10.2019 г. на изпълнявания обект, сключен преди изменението на договора за строителство (на 29.12.2020 г.) на същия участък.

По отношение на условието, касаещо смяната на изпълнителя, възложителят посочва, че допълнителните консултантски услуги не могат да бъдат разделени от предмета на основния договор. Коментира, че новите видове проектантски и строителни работи са технически и икономически обвързани с основните такива за обекта, с които консултантът е запознат в детайли. Изяснява, че поканеното лице осъществява своите услуги за целия обект „Път I-1 (Е-79) „Мездра – Ботевград“ Лот 2 от км 161+367 до км 174+800“, част от който стават пътните възли на две нива. Подчертава, че коментираният обект представлява едно цяло от взаимнообвързани като технология и последователност на изпълнение дейности, за които консултантската отговорност по чл. 166 от ЗУТ не може да бъде разделена. В тази връзка изяснява, че смяната на изпълнителя е невъзможна, поради технически причини, включително изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, услуги или съоръжения, възложени с първоначалната поръчка. Допълва, че изборът на нов изпълнител би довел до значителни затруднения във връзка с проектирането, строителството, строителния надзор и експлоатацията на обекта, в това число и понасянето на гаранционна отговорност за реализирането на обекта, предмет на договора. Обръща внимание, че изпълнението на дейностите от различни лица е свързано с дублиране на разходи и отговорности поради естеството на строителството и невъзможността съоръженията да се отделят едни от други. Изложеното е основание да се изведе заключение, че участието на втори консултант, осъществяващ надзорните функции върху изпълнението на допълнителни СМР при реализацията на един и същ строителен обект, ще създаде икономически, технически и организационни затруднения за възложителя, респ. налице са изискванията на чл. 116, ал. 1, т. 2, б. „а“ и „б“ от ЗОП.

От представените мотиви и доказателства се установява, че с разглежданото изменение стойността на основния договор се изменя с 630 515,82 лв. без ДДС. Видно от Допълнително споразумение № 1 от 30.06.2021 г. към Договор № РД-36-16/10.10.2019 г., цената вече е увеличена с 334 734,18 лв. без ДДС. Общата стойност на двете изменения е равна на 965 250 лв. без ДДС, което в процентно съотношение представлява точно 50 на сто от общата договорена стойност. С оглед на последното се приема за спазено условието по чл. 116, ал. 2 от ЗОП.

Предвид изложеното, в конкретния случай се приема, че са налице основанията за прилагане на избраното правно основание.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ГЕОРГИ НИКОЛОВ